

Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen 2026-07-08
Tove Månsson
Ekonom

RS/84/2026

Delegationsbeslut statsbidrag för att korta vårdköerna 2026, prestationsbaserat

Ärendebeskrivning

Regeringen har beslutat om en statlig satsning i form av prestationsbaserat statsbidrag för att korta väntetiderna i hälso- och sjukvården under 2026.

Att öka tillgängligheten och korta vårdköerna är fortsatt en prioriterad fråga. Långa väntetider påverkar patienter negativt genom försämrade hälsotillstånd, oro och ökat lidande, samtidigt som det innebär belastning för hälso- och sjukvårssystemet och samhället i stort.

Syftet med statsbidraget är att öka produktionen och därmed minska väntetiderna genom att skapa ekonomiska incitament för regionerna att genomföra fler åtgärder.

För 2026 omfattar satsningen följande åtgärder:

- höftledsprotes
- framfall
- grå starr
- ljumskbråck
- knäledsprotes
- koloskopiundersökningar

Ökningen mäts under januari–oktober 2026 jämfört med genomsnittet 2023–2025.

Medel för att stimulera till kortare vårdköer

För 2026 fördelas totalt 750 miljoner kronor till regionerna.

Ersättning utgår per genomförd åtgärd enligt följande nivåer:

- 128 000 kr per operation av höftledsprotes
- 52 000 kr per operation av framfall
- 21 000 kr per operation av grå starr
- 84 000 kr per operation av ljumskbråck
- 105 000 kr per operation av knäledsprotes
- 23 000 kr per koloskopiundersökning

Ersättning från Socialstyrelsen utgår endast för ökningen av antal åtgärder.

Om satsningen för att korta vårdköerna för ovanstående åtgärder innebär ökade kostnader så ska kostnaderna konteras på objekt 9971 för att underlätta eventuell återrapportering till Socialstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Anvisningar för statsbidrag för att korta vårdköerna 2026, Dnr: 9.1-10378/2026
- Uppdrag till Socialstyrelsen att fördela, betala ut och följa upp medel för att korta vårdköerna (S2026/00052)

Delegationsbestämmelse och delegation

Delegationsbestämmelser för regionstyrelsen punkt 4.1.23 Beslut om fördelning av riktade statsbidrag.

Beslut

1. Verksamheten ansvarar för att öka antalet genomförda åtgärder samt säkerställa uppföljning.
2. Verksamhetsutvecklare Division Kirurgi får i uppdrag att ansvara för eventuella återredovisningar till Socialstyrelsen om hur statsbidraget har använts.

Villkor att beakta gällande riktade statliga medel/nationell satsning:

- Målsättningen är att nyttja befintliga resurser för att uppnå/svara mot krav och kriterier i den aktuella nationella satsningen.
- Om en aktivitet i uppdraget innefattar en investeringskostnad så kan bara innevarande års avskrivning konteras mot objektet.
- Samtliga utförare oavsett driftsform, ska vid förfrågan kunna redovisa uppdragets aktiviteter och kostnader.
- Nya aktiviteter/utvecklingsprojekt får inte beviljas utan en budgetkalkyl för hur aktiviteten ska finansieras om/när riktad nationell satsning upphör. Det ska framgå hur implementering ska ske i ordinarie verksamhet i befintlig budget, vad aktiviteten kan ersätta av befintlig verksamhet eller hur avveckling av utvecklingsprojekt ska ske.

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Anmälan

Beslutet anmls till Regionstyrelsen 2026-08-25.

Utdrag till

Anna Granevärn, HS direktör

Henrik Wahlström, stabschef HS

Divisionscheferna

Anna Sjövall, enhetschef ledningsstöd HS

Hanna Strömkvist, verksamhetsutvecklare Division Kirurgi

Åsa Grönvik, förvaltningscontroller HS

Tove Månsson, divisionsekonom Kirurgi

Helen Persson, samordnare statsbidrag